

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ТУРИЗМУ

ВІСНИК

ЛЬВІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ЕКОНОМІКИ І ТУРИЗМУ

Серія: «Економічні науки»

6/2011

Львів
2011

Міністерство освіти і науки України

Львівський інститут економіки і туризму

ББК 65
В 53

Вісник Львівського інституту економіки і туризму [Текст] : зб. наук. ст. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. Львів. інст-т економіки і туризму ; [редкол. : І. О. Бочан та ін.]. — Львів : ЛІЕТ, 2011. — № 6. — 316 с : іл., табл. — 300 пр. — ISBN 978-966-2400-09-0.

Bulletin of Lviv Institute of Economics and Tourism [Text] : collection of scientific works / Ministry of Education and Science of Ukraine, Lviv Institute of Economics and Tourism ; [editor-in-chief Bochan I. O.]. — Lviv : LIET, 2011. — # 6. — 316 p.

Висвітлюються актуальні питання теоретичних і прикладних аспектів економіки, розвитку туристичної індустрії в Україні і, зокрема, в Західному регіоні; аналізуються підходи до створення туристичного продукту й організації спеціальних видів туризму. Особлива увага звертається на вивчення краєзнавства, екологічного супроводу туристичної діяльності та підготовки фахівців для даної галузі.

Для фахівців туристичної галузі, науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів навчальних закладів туристичного профілю.

Topical issues of theoretical and practical aspects of economics of the tourist industry development in Ukraine and particularly in Western region are reflected; approaches to design of tourist product and organizing special kinds of tourism are analyzed. Special attention is given to local studies issues, ecological accompaniment of tourist activity and training specialists for the given branch.

For specialists of tourist sphere, scientific and pedagogical workers, post-graduates and students of tourist educational institutions.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

1. Бочан І. О., д. е. н., професор — головний редактор;
2. Берест Р. Я., к. і. н., доцент — заступник головного редактора;
3. Білонога Ю. Л., д. т. н., в. о. професора;
4. Бомба М. Я., д. с.-г. н., професор;
5. Буряк П. Ю., д. е. н., професор;
6. Васильчак С. В., д. е. н., професор;
7. Доманцевич Н. І., д. т. н., в. о. професора;
8. Жук Ю. Т., д. т. н., професор;
9. Задорожний І. М., к. т. н., професор;
10. Лацик І. П., к. е. н., доцент;
11. Лихолат С. О., к. е. н., доцент;
12. Майкова С. В., к. т. н., доцент;
13. Майовець Є. Й., д. е. н., в. о. професора;
14. Майор О. В., к. е. н., доцент;
15. Михасюк І. Р., д. е. н., професор;
16. Параняк Р. П., д. с.-г. н., професор;
17. Реверчук С. К., д. е. н., професор;
18. Сокіл В. В., д. філол. н., професор;
19. Тринько Р. І., д. е. н., професор, академік УААН;
20. Муравська С. В., к. і. н., доцент — відповідальний секретар

Рекомендовано до друку
вченою радою Львівського інституту
економіки і туризму (протокол № 4 від 27.04.11)

ISBN 978-966-2400-09-0

© Львівський інститут
економіки і туризму, 2011
© Автори статей, 2011

ЗМІСТ

Розділ 1. ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ

<i>Квик М. Я., Цегелик Г. Г. Задача максимізації прибуткових малих підприємств в залежності від їх кредитування</i>	9
<i>Бочан І. О. Глобальна економіка, її стан та суперечності розвитку</i>	17
<i>Штангрет А. М. Стан та проблеми пріоритетних галузей промисловості</i>	21
<i>Гальків Л. І., Осміловська Н. В. Динаміка інвестування людського капіталу України у першому десятилітті ХХІ ст.</i>	29
<i>Гелей Л. О. Шляхи підвищення якості управління підприємством</i>	35

Розділ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТУРИЗМОЛОГІЇ

<i>Лащик І. П. Соціокультурна динаміка ХХІ ст. і завдання туристичної освіти</i>	39
<i>Васильчак С. В., Стручок Н. М. Розвиток туристичного ринку в контексті економічної безпеки країни</i>	43
<i>Бочан І. О., Цимбалюк М. Ф. Методологічні аспекти створення сільських туристичних центрів</i>	49

Розділ 3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Степура Т. М. Рівень життя населення України та його вплив на туристичну галузь</i>	55
<i>Івашків Л. Я. Особливості розвитку кулінарного туризму в різних країнах світу</i>	63
<i>Батьковець Г. А., Заяць Н. О. Інформаційні аспекти у менеджменті підприємств туристичного бізнесу</i>	68
<i>Герасименко В. Г. Методика оцінки якості менеджменту на туристичному підприємстві</i>	73
<i>Миськів Г. В. Особливості інвестиційної діяльності у готельно-туристичному бізнесі Львівщини в рамках підготовки до ЄВРО–2012</i>	81
<i>Крачковський В. В., Панасюк К. А. Стратегічне управління розвитком малих туристичних підприємств</i>	85
<i>Дідович І. І., Чотик О. В. Перспективи застосування диверсифікації на ринку туристичних послуг</i>	90
<i>Кранівіна Г. О. Модель інформаційно-аналітичного забезпечення волонтерської акції</i>	95
<i>Поплавський В. Г. Зелений туризм: регіональні аспекти</i>	100

Розділ 4. ТОВАРОЗНАВСТВО І ТОРГІВЛЯ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ

<i>Жолинська Г. М. Органічна продукція харчування як створення конкурентоспроможного національного продукту</i>	105
<i>Гуцак О. М. Вплив рослинних барвників на формування екологічної безпеки текстильних матеріалів</i>	109
<i>Озимок Г. В. Формування асортименту білизняних столових тканин для опорядження підприємств ресторанного господарства</i>	113

<i>Жук Ю. Т., Жук В. А.</i> Безпечність та ефективність виробництва, оцінка якості овочевої продукції	120
<i>Луців Н. В.</i> Проблеми формування ринку екомеблів в Україні	125
<i>Сеник Л. Я.</i> Технології і стандарти мерчандайзингу	130
<i>Павлишин М. Л., Боляновська Д. С., Бурак С. І.</i> Проблеми розвитку сучасного ринку молока в Україні	137
<i>Білецький Е. В., Толчинський Ю. А.</i> Визначення гідравлічних витрат при течії в'язкої рідини	143

Розділ 5. ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА РЕСТОРАННИЙ СЕРВІС

<i>Магорівська Г. Я.</i> Використання ферментних препаратів — перспективний напрямок розвитку харчових технологій	149
<i>Сусол Н. Я.</i> Комплексна пропозиція додаткових послуг закладів ресторанного господарства як складова якості сучасного ресторанного сервісу	154

Розділ 6. КРАЄЗНАВСТВО, КУЛЬТУРА І ТУРИЗМ

<i>Козак Г. Ю.</i> Історико-культурний потенціал міста Бережани та його значення для розвитку туризму	160
<i>Берест Р. Я.</i> Середньовічні печерні монастирі Львівщини — цінний історико-культурний ресурс для розвитку спелеологічного туризму	167
<i>Муравська С. В.</i> Давид Бичковський — захисник православ'я в Острозі (1874–1930)	182
<i>Вентка Р. А., Стоколос-Ворончук О. О.</i> Добродійна діяльність греко-католицької церкви в міжвоєнний період на території Західної України	188
<i>Цимбала О. С.</i> Історія і традиції українського килимарства (у краєзнавчих дослідженнях М. Голубця)	197
<i>Лихолат Є. О., Лихолат Н. Є.</i> Споживча кооперація в господарській політиці більшовиків в міжвоєнний період	203
<i>Бегей О. І.</i> Культурно-пізнавальний туризм та його значення для розвитку малих міст західних областей України	209
<i>Булик Н. М., Берест Р. Я.</i> Галицькі старожитності у наукових дослідженнях Антоні Шнайдера	215

Розділ 7. РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ І РЕАБІЛІТАЦІЯ

<i>Бочан І. О., Цимбалюк М. Ф., Цимбалюк В. М.</i> Візний лікувально-оздоровчий туризм на Львівщині: стан та перспективи розвитку	221
---	-----

Розділ 8. ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИНДУСТРІЇ ТА ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЇ

<i>Гошко М. О., Житник К. А.</i> Сучасні інформаційні технології в туризмі	227
<i>Кучинська І. В., Бомба М. Я.</i> Екологічні проблеми туристичної діяльності та шляхи їх вирішення у контексті сталого розвитку	234
<i>Зайцева Г. Ю.</i> Роль природоохоронних акцій в екологізації освіти	248

<i>Пітин М. П., Цап'як В. М., Лядик О. І.</i> Обґрунтування моніторингового опитування з еавчальної дисципліни «Фізичне виховання та спортивний туризм»	252
---	-----

Розділ 9. АУДИТОРІЯ

<i>Парійчук К. Р.</i> Використання новітніх інформаційних технологій у культурологічній освіті студентів	256
<i>Караван Ю. В.</i> Екологічна спрямованість курсу фізики	262
<i>Вітер О. М., Цюпко І. В.</i> До питання визначення головних елементів знань в навчальному матеріалі	271
<i>Біль М. Р.</i> Використання тренінгових технологій в ході проведення навчальних семінарів (на прикладі проведеного у ЛПЕТ семінару-тренінгу на тему: «Міжособистісні стосунки в групі та колективі»)	275
<i>Гуляк О. Б.</i> Психолого-педагогічні основи формування моральних цінностей студентів туристичного профілю	283
<i>Гуляк О. Б., Хмілярчук Н. С.</i> Особистісне становлення студентів економічно-туристичних спеціальностей на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням (теоретико-методологічний аспект)	288
<i>Максимець О. Б., Зінь Л. М.</i> Форми організації позааудиторної роботи у підготовці спеціалістів спортивної анімації	293
<i>Цимбалюк В. М.</i> Перспективи застосування інтерактивних методів навчання у підготовці фахівців з туризму	299

Розділ 10. ПОДІЇ. ІНФОРМАЦІЯ. РЕЦЕНЗІЇ

<i>Задорожний І. М., Павлишин М. Л.</i> Самостійна робота студентів — важлива складова навчального процесу (з власного досвіду педагогічної роботи)	306
<i>Берест Р. Я.</i> Рецензія (Абрамов В. В. Історія туризму [Текст] : підр. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур. — Харків : Форт, 2010. — 286 с. : іл.)	309
<i>Муравська С. В., Цимбала О. С.</i> У пошуках національної парадигми розвитку етнічного туризму (в контексті проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи»; 2–3 березня 2011 р.)	312

Муравська С. В., Цимбала О. С.

У ПОШУКАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАРАДИГМИ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНОГО ТУРИЗМУ

(В контексті проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи»; 2–3 березня 2011 р.)

Туристична індустрія впевнено займає провідні позиції у соціально-економічному просторі нашої держави. В умовах глобалізаційних процесів, поряд з використанням вже традиційних туристично-рекреаційних ресурсів, набуває актуальності ідея раціонального залучення етнокультурної спадщини, що може бути невичерпною основою розвитку туризму. Останнім часом роль і значення цього ресурсу зростає, набуваючи самостійної цінності та популярності серед туристів. Мотивацією до вибору етнотуризму стає унікальність, самобутність народної культури в усіх її проявах, що впродовж століть формувалася в епіцентрах розвитку етнічних груп.

Теоретичному осмисленню концептуальних засад становлення етнотуризму, пошуку парадигм його розвитку була присвячена Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи», яка відбулася 2–3 березня 2011 р. у Львові на базі Львівського інституту економіки і туризму. Захід організовано за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та Львівської асоціації розвитку туризму.

Ключовою метою проведення конференції стала потреба публічного обговорення у науковому середовищі змісту поняття «етнічний туризм» та визначення його місця у структурі видів туризму; окреслення сучасного стану, проблем та перспектив розвитку етнотуризму в Україні; визначення пріоритетних складових етнічного потенціалу в розвитку гастрономічного туризму, формуванні анімаційних програм і сувенірних брендів держави.

Роботу конференції урочисто відкрив ректор Львівського інституту економіки і туризму, завідувач кафедри теорії і практики туризму і готельного господарства, професор, д. е. н. Ігор Омелянович Бочан, наголосивши на специфіці етнічного туризму та перспективах його розвитку. Далі до слова запрошували провідних науковців, молодих вчених, студентів, які представляли вищі навчальні заклади Києва, Львова, Донецька, Івано-Франківська, Кривого Рогу, Тернополя, Ужгорода, Мукачева, Чернівців, Запоріжжя, Луцька, Харкова, Мелітополя, Рівного, Дрогобича, а також представники органів влади, громадських організацій та туристичних фірм — всього понад 100 учасників. Гостями заходу стали також представники Державної вищої технічно-економічної школи ім. кс. Б. Маркевіча (Республіка Польща), що поділилися досвідом залучення етнокультурної спадщини до туристичної галузі. Загалом, під час роботи конференції на пленарному та секційних засіданнях було заслухано та обговорено понад 85 доповідей. Учасники заходу висвітлили широке коло актуальних питань, серед яких: теоретичні аспекти розвитку етнотуризму в Україні та світі, соціально-економічні передумови розвитку етнотуризму в Україні, українські етнотури як продукт діяльності туристичних фірм, національні риси у менеджменті готельно-ресторанної сфери, особливості розвитку гастрономічного туризму, формування анімаційних програм в етнотуризмі тощо. Не залишилися осторонь наукового дискурсу і практичні організатори туристичного бізнесу, які поділилися власним досвідом використання етнічного потенціалу в процесі створення турпродукту. Зокрема, етнічні атракції Закарпаття представив керівник турфірми «Адріа-Турс» Отокар Касинець, натомість Теодозія-Любов Микитка («Карпатія Галич Тур») окреслила специфіку організації «етнічних турів» на всій території України. На актуаль-

ності та своєчасності заходу акцентував увагу головний редактор газети «Красзнавство. Географія. Туризм» Василь Серебрій, підкресливши вагомість піднятої проблематики.

Обговорення доповідей дало чітке розуміння того, що етнічний туризм характеризується потужним культурним і соціально-економічним впливом на розвиток країн, прибутковістю і динамічністю. Значною мірою поступ цього напрямку туризму викликаний новою хвилею розвитку постіндустріального суспільства і бажанням туристів повернутися принаймні на короткий час відпочинку у середовище тих громад, діяльність яких ще не була спотворена мінусами життя у мегаполісах, та наблизитися до свого етнічного коріння. З огляду на це туризм, в основу якого покладено етнічний потенціал, є перспективним інноваційним сегментом розвитку держави.

Спектр презентованої у доповідях тематики закріпив думку про те, що етнотуризм як окремий вид охоплює різні сфери діяльності — від презентації традиційної народної культури шляхом організації виставок-ярмарок, фестивалів, проведення майстер-класів майстрів декоративно-прикладного мистецтва тощо до формування соціально-економічної інфраструктури краю. У сучасних умовах саме цей вид туризму здатний реально допомогти малим населеним пунктам України вижити, адже вони своєю етнокультурною специфікою притягують до себе вітчизняного і зарубіжного туриста. У своїх доповідях учасники конференції підняли пласт малодосліджених питань щодо розвитку туристичної галузі, демонструючи, що поряд з культурно-пізнавальним, ностальгійним та зеленим, етнічний туризм має кардинально відмінну і затребувану на сучасному ринку туристичних послуг ресурсну основу, тому здатен заповнити окрему нішу і сформувати оригінальний туристичний продукт.

Молодими вченими — представниками всіх регіонів України, на конференції було окреслено актуальну тематику, яка не залишила сумніву, що наша держава має потужну ресурсну основу та значні перспективи для розвитку етнічного туризму зважаючи на розмаїтий етнічний склад населення. Проте розвиток цього виду туризму в різних регіонах держави має свої особливості. За умов раціональної державної політики та ініціатив місцевої влади можна інтегрувати такі ресурси і формувати атрактивні продукти етнотуризму в усіх областях України. Поряд з цим, етнотуристична галузь є специфічним і досить складним об'єктом державного управління. Етнічний туризм вимагає безпосереднього державного регулювання з метою підтримки пріоритетних напрямів туристичної діяльності, зміцнення матеріально-технічної бази етнотуризму, підвищення рівня життя громадян, створення додаткових робочих місць, збільшення надходжень до державного та місцевих бюджетів, підвищення іміджу держави на світовому рівні.

Отож, наукові пошуки молодих вчених були спрямовані на визначення місця і ролі етнічного туризму в структурі задекларованих на державному рівні видів туризму, окреслення ключових напрямків його становлення, дослідження тенденцій розвитку народного декоративно-ужиткового мистецтва, кулінарних традицій, самобутніх звичаїв, відновлення місцевих пам'яток культури з метою формування туристично-привабливого іміджу як внутрішніх регіонів України, так і її позиціонування на міжнародному ринку туристичних послуг.

Учасниками конференції прийнято резолюцію із практичними пропозиціями щодо розвитку етнічного туризму, закріплення його статусу на законодавчому рівні, створення механізмів державного регулювання та вирішення низки актуальних питань, пов'язаних з організацією цього виду туризму. Сподіваємося, що думки молоді будуть почуті урядовцями та підтримані громадськістю країни.